

ᐅ ᐃ ᐱ ᐅ ᐃ ᐅ ᐅ ᐅ

Բաւ Սաւ կազմեթտէ պաղը տէվէթ-
լէրին տիւյունաթը հազգընտա կէօրէլէն
չու ճէտվէլէ անէն տէրճ իլէ , հիւքիւ-
մէթի սէնէլէնին տիւյունաթընըն սըթ-
միշ օլմասընա միքթաքօթ իլէ պաղան-
լարըն տիւյունաթընա հէվալէ խտէրիլ :

1829 տա Ֆրանսա , Սվաթիա ,
Բուսիա , վէ Իթալիա տէվէթըրինին
տիւյունաթը 300,000,000 լիրա օլուպ ,
սէնէվէլ 17,000,000 լիրա Փայիլ վէ-
րիլէր իտի : Վոստանտն պէշ սնէն աղ-
անէմ պուսլարըն եէքիւն 1,200,000,
000 լիրաա չըզըպ , վէ սնէնվէ վէրտիք-
լէրի Փայիլ 50,000,000 լիրաաա պա-
լիլ Ետտ :

Դնկիլթէրրանըն 1851 յունվար 5 տէ
807,000,000 լիբա պօրճու վար իտի :
1868 մարտ 31 տէ 797,000,000 լիբա-
տա ինտի :

Հօլանտանըն 1851 տէ 1,229,518,
580 Ֆիօրին պօրճու վար խօր : 1868 տէ
968,243,913 Ֆիօրինէ ինտի :

Բյուսիսահայերն 1851 տ. 206,006,414
Թաթար պորճու վար իտի : 1868 տ. չը-
մանտրճերլեր իշն օլան 183,000,000
խիթերազ տախի , պիրլիքտն հիսսապ
օլունարադ , 434,509,121 Թալերն չը-
տր :

Յրանաանքն 1851 տէ, 5,346,000, 000 ֆրանկ պօրճու վար իօրի, 1868 տէ 1869ըն պուճէսինքն կէօսթէրտիկի հիսապընա պաղարադ, 11,643,537,088 ֆըրանկա չըգտըր, պուճնոսնոտա միաստա, սէհիսէ րապթ յըլնմայան 1,341,000, 000 ֆրանկ պօրճ վար տըր :

Յրանսա տիւյունաթննն արթըրը-
մասը , էտետիկի ֆայրզ լարնն եէքիւն-
լերինտէ բէք ալէա կէօզ իւքիւր :

1830	თა	199,417,208	ფრანგ
1848	თქ	244,287,206	.
1863	.	375,767,481	.
1868	.	396,870,768	.

Լժալկատա , վիքթոր Էմանուէլ ,
գորալըն շիմոքիք գրալիլթիւն թէքիլ
իտէն քիշիւք էյալիթլրին պօրճու 1,
500,000,000 ֆրանք իտի 1867 դեկ-
տեմբեր 31 տէ 6,775,408,158 ֆրանք
օրոու :

Ս. Գաթրիանըն ասիւյունաթը կէչէն 18
 Բէնէ զարթընտա իւչ դաթ զամմ օլուն-
 մուչ տուր :

1850 *ጠኒ* 1,023,200,000 ቆኮሞኮኒ
1867 . 3,025,315,869 .

Իստահանքն տիւլունաթը տախի Ավա-
թրիա տէվլէթիկնն այնի օլմուշ տուր .
Եանի 28,496,647 կիւմիշը ըուպլէ ֆա-
յիշ էօտէր իքէն, 1868 տէ 69,618,542
ըուպլի օլտուր :

Կեր և՛ մեղադրված լին Լիւսաթը վե
ահալի իր զին ասը ընա նի ալ թի լի, պալե
առե կե թա թի լի են տիւ յո նա թ լա ըր, հիւ
քեւ թի լի Սէ նի յեն նի տե յո նա թ լի են
Բա թի լի ի թ լա լի ք լա ըր մ կե լի են, Տե լի
թի լի են ալ յի պո լե ը լա ըր եա ըն տա տա, հիւ
պը ըն լա ե թ լի տու ըր կի յի աս յը լա յի յի յի,

ᐃ ᑭ ᑭ ᐃ ᐅ ᐅ ᐅ

Ամերիկացուսն թարահրմբգոս կէօսն
տէրիմիշ օյսն շոսն արիտէրն մէթոսն
պոսն, մէմոսնէն վէթէշէթէրն րէն տէրիմ
իլէն, միսիօսնարարբն, միլէթիթիմիգ արէն
հիլէն: Գոս րանմագոս օտոսգլարբ լիսն
իլ արէրն, հէրբէսիս արիգարթիւր տարիթ
իտէրիլ:

• • • *Wheeler* •

Նիւ-Եորք 24 դեկտ. 1868 .

Պու մէմէքէթէ կէլէլի պէրու, կէլ
րէք սիզին դագէթտեի միւթ պէրինիզ
տէն, վէ կէրէք տիկէր Հայ դագէթալա
րընտան պիւթիւն պիւթիւնէ մահրու
գալարըմըզ իչին, թէէսալֆ իտէրիմ,
վէ հէր նէ գատար կէրէք օրտնըն, վէ
կէրէք մահալի սալիւրէնին միւհնիմ իտ
պէրէրինիլ պուրտաքի դագէթ պարտա
ջօք տէֆա ստաթը ստաթըն օգու մագ
տա օլտու դարընտան, պուրտա պու
տնան իլլիէնի դարընտալար պիլի էս
պիլր գալ Հայ դագէթալարը կէթ իլլիմ մէ
յէ իհիթիտառ տուլմամըշար իսէտէ, ըն
լարտա օլտն միլէթիլը րու հունուն սէն
մէմէս, վէ քէնալ գարընտալարընն հէր
պիլը հալլէրի իւզէրինէ հէր տն մալլի
մաթլէրի օլմասը էլզէմիէթ շիւք հէտէն
արի օլտու դունտան, կէրէք զաթը ֆէ
տաքիտէնիզաէն, վէ կէրէք տիկէր Հայ
մէմէրէլէֆէրտին պուրտա պիլլէր ինա
խէ դագէթա կէմմէտէրէրինի ածիզանէ
րէճա իտէրիկ :

Գոհտան պիտ դաշ մահ ագտմի՞նէ
յազէ թանրգոտ տէր՞մ օլունան, վէ «Հա-
յու տրայր թարսա՛քրտան եագրլըպ,
Մ. Օսկանեանը մետհ խէն պահար ջեա-
միլէն օգուեամտորմ իտ տէ, մայիս միւմ
օլմուշ տուր, լաքին շինտիքի հալ օլ
պապտէ պիլը շէմ եագմագ նիւնէր ինտէ
տայիլիմ»

[illegible]

Կէօրիւնիւր.քի տօգթօր Ուէւթ մէզ.
քիւր Վասիտ էՖքեար իլէ պիւր գաջ քիւ
լիւէլէրտէտէ պու սուռննուլու դու խոէ.
Ճէք իտի,լաքին թարաֆրմըգտան պիւր ազ
լաթլըտաւր կէօրտիւ իսէ ,արթըգ ճէսա-
լէնթ իտէՃէյիպ պիւր թարաֆա չէքլիտի
գու ածելու իլիլինտէ չըգաճ Նիլու-
հօրգ. Հէրայտ Նամ զազլ թաաու տախի,
Չինտէր, պիւր սիախտար մէքթուպու ես

գրմիշ խոփ, օտաւ պրււ Եօրտա Չինիկէրի
վետհ հոտէր իրէն, « Չինիկէր Եալանիճը-
լըզտաւ պաշպա միլլէթլէր իլէ բուպար օ-
լու նմտըբպ, անճափ էրմէնիկէր իլէ բու պար
օլու նապիկէրլէր ք տէմիշ տիւր • Պատ • մի-
սիմէտրլար սայէսնիտէ, կէօնէնիւր քի
միլլէթլէ միվզ Չինիկէնիտէտ իսմ վէրմիշ
տիւր • Խնչարմ միսիմտարար •

Տրւ վաւաստան սասի ի պիւլիք զայրեթի
վար տըր : պուրատա պուլունան իրեւ-
նիկերն ի իշերնի պազարադ , սիւր սաշ
կերի գաշըմազըրա . սաա օ ազըրաա
օյսուն :

Իսթանբուլ միս/ժուրյալընտան Տր․
Վռուտու կենտոն ըրիէն ըրապէ/էրտէն, Տր․
Վռուտուն աղգմուն պոգարաք, կէօրիւ
նիւր քի ծնարատս պաղլա տիւրիւ պուլ
կուրլար գոյն/մաղ տա տըրլար, ծնուն
սա գարաք եօգ սուր :

Լաքին շունա առջուտսը ԹեաճՃիւպ
 Խտրիմ ըի, մերգուման պատ, միսիոնար
 գարննոտշարմը, պու ԹեաճՃե տիւշ
 մէքիւէ, պիւմմ նեաճն մէճպուր օւ
 մուշար արք, տեարիկիւքէրի նե՛ տիր

Աճէպոս պօետարարներ մէջտանձ՝ մի
վերջիվիջ տէյի գօրքմագտաւ տըրլար .
աճէպա ծունն իշին շիտիտէն Ամէրիգ .
էհախսինն գուլագլարներ՝ մը տօտուը .
մագտաւ տըրլար . վէ աճէպա նիշի Յա
պտաւէլի պրիշմ՝ սօլ պէլիմիվ . էնիշիթ
լէրիթ՝ մի քէսմէք տիլ , էկէր միսիծաը .
լարը թարիՖ իթմէյէ գալլըշըրսագ ,
էօյլէ օլմալը տըր . լաքին էկէր նիշիթէ
րի օ խէ , ըէք պտաշը պիր միւլաճա
գա տըր , պօշ պիր թէտարիքեաթ տըր ,
վէ էօյլէ եօլար իլէ քօրգաուգլարը պէ
լալարտ հիտիվ քէնտի աեապլարը իլէ տիւ
շէրիլ .

Պատ. միսիօնարայաւորներն եարբաշտոգ-
լարը դռն լուսն քլու ելընդագ օռօգանմանեա-
ծաղըմբա քէնախէրինի թէէմին իտէրիզ,
օնտան օռլանը ու յոռլարնա քէտէր վե-
րիպօտ, պէօլէէն առախէլէր իլէ խամ միւ-
լաշաղարկաւ տի չար օլմամալարնը նա-
սիշաթ իտէրիզ:

Պիզ քեւտիտիւրիոյ պոզմալա պիր ին թիւաճ կեօրմէյօրմէզ, վէ կէր դամիրէ մօզամմօնաճազ քեօլէթր իլէ, քեւտիւրիոյ մէտն իթմէթ տախի ելմիզաէն կէլր իսէ, ծաւ տախի կէր պըսադմա հըզ, չու իմիզաա իլէ քի, կէրէք պիր շախա, կէրէք պիր քու մրաննա, վէ կէրէք միլէթ եա չի քիւմէթ, քէնտի հարէ, քէլէլէրիլէ, հէր տիւրէն վէ գալէ մոէն ին, քէնտիլէրի ալմէ պէնան իսէճէք տիր :

Պուրատա չօգտարժէր կէօրկեօրում մ
քի, քէնտի խորաքարը ին , սիսիօնարա,
լրն կիտիլէրինին Ֆարգնա վարարագ,
իւր զ զվիւրիւնէր տիր . Պուրատա օրան
քիլիսէ րարասլէրինտէն պիր գաչարը ,
մէճպուր օյումշար տըլ պիղզերէ տիմէ
յէ քի , « Տը . վուտտա սիգէ գարը պիր
իւր սուսմէլէ Պէօլմէքսէիլի , Ֆապուլ
պիղէ էրմմիլէրէ , քէնտիլէրինտէ սիւտ
կիթմէյէճէյիլ » .

Վէ . պուճ ճիւղէ ին միսիսուարար պիւ-
զիմ աւելյնիսիզաւ, կէրէք նու թ ք, վէ
կէրէք դազէթ ա վարթմար ին իւ Ֆիւր-
մէքաւ իտէրտէ, տիկէր դազէթաւար
նաւիւն մաւ պիւրիւ յարազ, Էրմէնիւրի
մէ աւ իթ մէքաւ տիւրը :

Էրմէնի միլէթի քէնտիսինի նաարը բի
Մըսըրտա , Թիւրքիտա , Բուսիտա ,

Աճէմիսթանտա վէ Հիւսիսթանտա կէօս-
թէրմիշ, վէ հէր Երրտէ իթիպար քէսպ
իթմիշ իսէ, Էօյլէտէ Ամէրիգատա, ին-
շալլահ քէնտիլէրմիշ Էն միսթէպէր պիլի
միլլէթ կիպի կէօսթէրէճէք տիլ, շէօյլէ-
քի, Էօյլէ տաթի րարօրթօ ար իտէնլէր տա-
իսի, տէմիլ պիլիօնի, իլլա պիլզզաթ քէնտիլ-
լէրնի պաեանգը Հալլէրմիշ րարօրթօնու-
նու վէրմիշ օյաճապար ար :

Կէլէլիմ Ամէրիգա հաղգընտա մուխ
թասար պիր մալիւմաթ մէրմէկէ :

Ամէրիգաս էհալիսինին միւսթէլիթ
միլիթէլտուն իպարէթ օլմասունա մէպ
նի, սուարը պիր միլէթ կիպի լուլթա
րուգ հադգլարընտա պահա իվմէքիքաթ
չօգ եանլըլլալար օլապիլիր • Լաքին հէէ
նէ առ շաքեթար տըր քի, պուրառա հէր
տուրլե ստէմ պուլունտուր, եանի էլի վէ
Ֆէնա, առդուռ վէ հիլլէպադ, աքըլլը
վէ ահմադ, ը չըքը վէ պաթըլ, վէ ղալ
րիհիւմ • Վէ էէլը կէօրլաշիւմ եանլըլ
տէլլ խէ, մէգքիւր խասսէլտէ տրււ
եանն հէր քէօշսինտէն գինաստ իլէ
րուլէմիշէր տիր • Ամէրլգալարը առդուր
լուգառ սոն տէրէճէտէ օլուռգլարը կիպի
հիլլէպադը տարի սոն տէրէճէտէ տիր
պինապէրին ագլըլլարը չօգ ագըլլը վէ
գարանլըգ Ֆիքըլլիլէրիոն Չինիաշինոն
պուլունմադ տէրէճէտէ գապագ գաֆա
լը տըր • Թապինաթլարը խուռուսունաս
սէօյլէմք իշին, քիֆայէթ միքտարը մա
լիլալը խալիմմէլլէն պէքլէնէ կիմունէ
չինտիքի հայ պիր չէյ սոյէյմմ •

Յագագիթ ու լում ու Յիւնուհտաւ, վէ
ալելիալուսուս սանաթ ու նիգամագիթա
հայրան օլաճագ տերեճէաւ իւլիի կիթ-
միւլէր տիր- կերէր գալաւ վէ կերէր տէր-
եա գուվվէթէրինտէ վէ սանաթլարքնտա
րէք չօգ թէ զատառում իթմիւլէր տիրլ կէ-
քմքմիւն թէքքնէ ի ծօնիւն ալլագտա խա-
մուր եու զուրտուգու կիպի, ցանն խոթ-
սին քի պուրաննն է հալիսի տախի, պիւ-
թիւն Ամերիգատէր եու զուրմագտա աղը,
չէօյլէ քիթապիաթրն հագըրլատորդը ճիւմ-
լէ քերէսթէլիի ալարագ, քէնտի շէհր-
լէրինի, եօլարըրն, վէ մէմլէքթէրինի
չէյնլէմքտէ, վէ հէմ քէնտի ճէֆ-
լէրինէ վէ հէմուէ քէնտի մէմլէքթէրի
մու հաֆագասարնա իաթիմալ իլլէմքտէ
տիրլէր, կիւզէ վէ կէնիւ սօցագլար, տ-
միր եօլար, ճէսիմ էպիսիլէր, հատտաղ
թէլլէր, հիսապարզ Փէնէրլէր, գազ-
թալար, քիթապլար, կէմիլլէր, վարօւ-
լար, վէ գալրիհիւմ, վէ գալրիհիւմ :

Վէլ հասարկ տալով առում հիւրերի կիթ-
մէքիկէ գոնաաթ իթմէ տիքլէրիմտէն շիմ-
տիտէ գոնատ իլէ ու չարագ հիւրերի կիթմէք-
տէ տիքլէր :

Պուրանա կէտէք իսթէյն տէլեգրան-
լըար, նաֆիլէ եէրաէ շէհաաթնամե-
ֆալան արամանբայ, անձագ պաշարլըն-
տա ագըլ, վէ օնուն իլէ պէրապէր եա-
էլլէրինտէ պիլլ սանաթը, վէ եա տաալթ-
մըշ, եա թթմշ իրարարթ պուշումաքնա
շալըլմըլ տըրլար:

Բարսեղ Գ. Վարդանեանց
(Լանկա Աւետարանական
Քրիստոսի երէցի)

Տարաբնույթ տիր, պիւ վար խոր գօ-
ծամտուն, պիւրոտ տիւշտիւ պաճատան,
Ֆէհվաքընձա, հաֆթը Ալմաս զանն ի
տերսին քի, զաթէն ինմիզոտ պիղե մու-
գուն, վէ Դարթօնը Էթովպատան պիղե պօ-
զու ձուտ տիւշմէնկիսիդ եօգ կիպի, օ-

